Dosar contravențional nr. 5r-175/25;
PIGD: 4-25065426-24-5r-12052025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

28 octombrie 2025 or. Criuleni

Judecătoria Criuleni (sediul central),
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alina Arapu-Buțco
Grefier: Olga Babor, Natalia Fendic
Cu participarea:
În lipsa: petiționarei Zinaida Surucean, precum și a agentului constatator Rodion Savin, citați legal,

examinând în ședință judiciară publică, contestația depusă de petiționara SURUCEAN Zinaida, născută la *****, IDNP: *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 390180 din 22.04.2025, și a deciziei de sancționare din aceeași dată, prin care SURUCEAN Zinaida a fost supusă răspunderii contravenționale conform art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional,

Termenul de examinare a cauzei: 12.05.2025-28.10.2025.
Procedura de citare legal executată.
În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în ședința de judecată, instanţa de judecată,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei:
La data de 22 aprilie 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție *****, OSS al. SP *****, comisar Savin Rodion, a întocmit în privința cet. SURUCEAN Zinaida procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 390180, pe semnele contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, prin care a reținut în sarcina numitei SURUCEAN Zinaida comiterea faptei prejudiciabile materializate prin aceea că, în perioada 28.09.2024-08.10.2024, aflându-se în s.*****, r-nul *****, în perioada electorală și în ziua alegerilor pentru funcția de Președinte al R.M. și Referendumul Republican Constituțional 2024, cet. SURUCEAN Zinaida a pretins și acceptat primirea mijloacelor financiare care nu i se cuvin, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.
În baza procesului-verbal cu privire la contravenție sus-notat, la aceeași dată de 22 aprilie 2025, agentul constatator a emis decizia de sancționare a făptuitoarei SURUCEAN Zinaida, aplicându-i sancțiunea sub formă de amendă, în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25000 lei.
Nefiind de acord cu decizia de sancționare și actul de învinuire sus-menționate, la data de 07 mai 2025, cet. SURUCEAN Zinaida a înregistrat în cancelaria Inspectoratului de Poliție ***** o contestație în ordinea stabilită de art.448 Cod contravențional, solicitând declararea nulității procesului-verbal și a deciziei de sancționare, adoptate în privința sa, cu încetarea procesului contravențional.

În argumentarea contestației sale, petiționara a pledat nevinovată, declarând că a fost trasă la răspundere în mod arbitrar și fără un oarecare suport probatoriu în acest sens.

Este de părere că agentul constatator nu a realizat scopul legii contravenționale prevăzut de art.2 din Codul contravențional, și deci nu a elucidat nici pe deplin și nici obiectiv cazul din speță.

Argumentele participanților la proces:

Petiționara SURUCEAN Zinaida, a relaltata instanței că de către agentul constatator a fost audiată la data de 22 aprilie 2025, căruia i-a explicat că nu a primit nici un mesaj și nu este de acrod cu procesul verbal.

Numărul de telefon indicat este utilizat de către mine, dar a fost luat pe buletinul soțului pentru că la acel moment buletinul său era expirat. În perioada 2024, a fost plecată în Italia, ori lucrează trei luni apoi revine pentru trei luni, după care pleacă din nou., o confirmare acestui fapt nu are să prezinte perioada plecărilor și revenirilor sale. Numărul de telefon ce îl deține este *****, fiind înregistrat după Suruceanu Gheorghe, dar îl utilizează dînsa. Nu a primit nici un mesaj de la aplicația PSB.

Respectiv, fiind deținător a numărului de telefonie mobilă și abonat a telefoniei mobile Moldtelecom, instanța a oferit termen părții de a prezenta date că nu ar fi primit în perioada de 01.01.2024-22.10.2024 careva mesage de la aplicația ”PSB”, ce ar veni să combată datele prezente la materialele cauzei care atestă că utlima ar fi recepționat 14 SMS de la de la furnizorii de servicii de comunicații electornice privind aplicația mobilă cu identificatorul PSB.

În ședința din 28 octombrie, partea nu s-a prezentat și alte înscrisuri în adresa instanței nu a expediat, cee ace a făcut posibilă exmainarea cauzei în lipsa contestatarei.

Agentul constatator Savin Rodion nu s-au prezentat la ședința de judecată din motive necunoscute, deși procedura de citare legală a acestuia, a fost executată. Astfel, consultând prevederile art. 455 alin. (2) Cod contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea contestației în absența participantului numit.

Aprecierea instanței:

Audiind pozițiile participanților la proces, examinând contestația în raport cu materialele prezentate şi prevederile legale care guvernează speţa, instanţa de judecată apreciază contestația drept neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, având în vedere următoarele considerente.

Soluționarea chestiunii admisibilității contestației spre examinare:

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod Contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1alin.(8).

De la bun început instanța reține că, de caz, contestația deferită spre soluționare se înscrie în categoria de cauze contravenționale atribuite spre examinare în competența instanței de judecată, în acord cu dispozițiile art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod contravențional.

La fel, se atestă că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența cet. SURUCEAN Zinaida, fapt dedus din semnăturile aplicate de ultima în procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare seria MAI06 390180 din 22.04.2025, iar contestația a fost înregistrată la autoritatea din care face parte agentul constatator la data de 07.05.2025. În circumstanțele relatate, termenul de depunere al contestației se atestă a fi respectat de petiționară.

În aceeași ordine de analiză, instanța reține că potrivit art. 448 alin. (8) Cod contravențional, pentru contestația depusă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

La materialele cauzei, se regăsește bonul de plată din 03.05.2025 (f.d.4), care certifică faptul că SURUCEAN Zinaida a achitat taxa de timbru în sumă de 200,00 lei.

Așadar, și sub acest aspect instanța apreciază contestația ca fiind admisibilă spre examinare.

Cu referire la fondul cauzei:

Potrivit art. 1 al. (3) al Constituţiei Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sunt garantate.

Conform art. 1 al Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului, se obligă Statele Membre să recunoască oricărei persoane aflate sub jurisdicţia lor drepturile şi libertăţile definite în titlul I al Convenţiei. Această obligaţie trebuie respectată de către toate instituţiile statale, de către puterea executivă a statului, însă şi de puterile legislativă şi judecătorească, precum şi de către toate persoanele care acţionează în numele acestor puteri.

Potrivit constatărilor CtEDO în cauza Ozturk vs. Germania (hotărârea din 21.02.1984): „În dreptul intern al multor state părți la Convenție operează distincția între infracțiune, delicte și contravenții. Pe de altă parte, ar fi contrar obiectului și scopului art. 6, care garantează oricărei persoane dreptul la un proces echitabil, dacă statelor le-ar fi permis să excludă din câmpul de aplicare al art. 6 o întreagă categorie de fapte pe motivul că acestea sunt contravenții".

În continuare, CtEDO a concluzionat că, „distincția între contravenții și infracțiuni, existentă în legislația internă, nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de incidență a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale" (CEDO). Iar, în speța Ziliberberg vs. Moldova, de CtEDO este menționat că, la examinarea cauzelor contravenționale urmează să fie respectate toate exigențele ce derivă din prevederile art. 6 CEDO.

În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1^1) Cod contravenţional, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului. Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1^1).

Preliminar, instanța de judecată stabilește că, pentru a putea fi sancționată o faptă contravențională se impun a fi îndeplinite două tipuri de cerințe: intrinseci, constatând în încălcarea cu vinovăție a unei norme de drept, faptă care va atrage aplicarea unei sancțiuni prevăzute de lege, *și extrinseci*, stabilind constatarea corespunzătoare a faptei respective de către o persoană abilitată în acest sens – agent constatator. În plus agentului constatator i se incumbă obligația de a respecta o serie de forme expres prevăzute de Codul Contravențional, care au scopul de a proba dincolo de orice îndoială existența faptei, vinovăția contravenientului și legalitatea actului realizat în aces sens.

Reieşind din prevederile art. 400 alin. (1) Cod contravenţional, Contravenţiile prevăzute la art.47, 47^1, (…) se constată şi se examinează de către poliţie.

Potrivit materialelor cauzei, la data de 22 aprilie 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție *****, OSS al. SP *****, comisar Savin Rodion, a întocmit în privința cet. SURUCEAN Zinaida procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 390180, pe semnele contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, prin care a reținut în sarcina numitei SURUCEAN Zinaida comiterea faptei prejudiciabile materializate prin aceea că, în perioada 28.09.2024-08.10.2024, aflându-se în s.*****, r-nul *****, în perioada electorală și în ziua alegerilor

pentru funcția de Președinte al R.M. și Referendumul Republican Constituțional 2024, cet. SURUCEAN Zinaida a pretins și acceptat primirea mijloacelor financiare care nu i se cuvin, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

În baza procesului-verbal cu privire la contravenție sus-notat, la aceeași dată de 22 aprilie 2025, agentul constatator a emis decizia de sancționare a făptuitoarei SURUCEAN Zinaida, aplicându-i sancțiunea sub formă de amendă, în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25000 lei.

Examinând actele contestate de petent *sub aspectul legalității acestora,* instanța constată lipsa erorilor de fapt şi de drept ce ar genera nulitatea actului privind constatarea faptei contravenționale, or, în urma verificării legalității și corectitudinii procesului-verbal cu privire la contravenție încheiat de agentul constatator, careva dubii şi incorectitudini în concordanță cu norma art.443 Cod contravențional nu au fost stabilite.

În special, instanța de judecată reține că procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia de sancţionare au fost întocmite și perfectate în prezența făptuitoarei/petiționarei SURUCEAN Zinaida, fiindu-i astfel aduse la cunoștință drepturile și obligațiile sale prevăzute de art. art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional şi fiind notificat privind inițierea cauzei contravenționale, cu asigurarea dreptului de a depune explicații, de a înainta obiecţii sau de a prezenta alte cereri privind administrarea unor probe suplimentare. Drept consecință, ultima la rubrica destinată obiecțiilor, a consemnat ”Нус де акорд нам примит бань де ла шор”, dar totodată la rubrica nr.18 din același proces-verbal cu privire la contravenție ”Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită fapt pentru ce semnez”, ultima a contrasemnat.

De asemenea, instanța statuează asupra certitudinii aducerii la cunoştinţă a drepturilor şi obligaţiilor făptuitoarei inclusiv reieșind din specificarea acestora în partea verso a actului contestat, pentru primirea căruia, acesta a confirmat prin semnătura sa olografă în rubrica nr. 19 din procesul verbal cu privire la contravenţie.

În aceste condiții, instanţa consideră că a fost respectat și art. 443 alin. (1) lit. g) din Codul contravențional, prin care făptuitoarei/petiționarei i-a fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa.

La fel, nu a fost stabilită nici prezența temeiurilor de nulitate prevăzute de art.445 Cod contravențional.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenţie și a deciziei de sancționare, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

În conformitate cu art.8 alin.(2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvîrșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea, săvîrșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Conform art.381 alin. (4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care

dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Potrivit art. 374 alin.(2) Cod contravenţional, Procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

La rândul său, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, fotografii, înscrisuri etc..

Potrivit art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În acord cu art. 440 alin.(1) Cod contravențional, Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art.453 alin.(3) Cod Contravențional, instanța de judecată apreciază probele, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o, cercetînd toate probele cercetate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege. Totodată, instanța de judecată la înfăptuirea justiției se bazează pe probele prezentate de părți și nu este abilitată cu dreptul de a colecta desinestătător probe, întru verificarea argumentelor invocate de către participanții la proces.

La caz, instanța apreciază că agentul constatator a administrat un probatoriu amplu, relevant, util și concludent, care vine să susțină dincolo de orice dubii învinuirea reținută în sarcina lui SURUCEAN Zinaida, și anume: informația nr. 1393 din 09.04.2025, înregistrată în R-2 al Inspectoratului de Poliție *****, parvenită la Serviciul de Gardă de la șeful sectorului ***** al IP *****, Savin R., precum că mai multe persoane de pe sectorul de poliție ***** al IP *****, în perioada anului 2024 au pretins și acceptat primirea mijloacelor financiare care nu i se cuvin, în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor (f.d.10); un extras în format Excel cu datele de anchetă furnizate de operatorii rețelelor de comunicații electronice (f.d.11-12), printre care se regăsește și abonatul înregistrat cu numele Surucean Gheorghe *****, care a recepționat **14 SMS-uri** prin aplicația PSB; raportul de analiză informațional-criminală efectuat de Direcția Investigații Analitice din cadrul INI, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.181^3 și art.243 alin.(3) lit.a), b) Cod penal, respectivul Raport clarifică legătura dintre fișierul-extras în format Excel și învinuirea reținută în sarcina lui Surucean Zinaida, dovedind că ultima are înregistrate 14 conexiuni (prin intermediul numărului de telefon mobil care este înregistrat pe numele soțului ei – Surucean Gheorghe, *****) cu aplicația PSB (f.d.15-25); copia procesului-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații ”Identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice, din 09.12.2024 (f.d.26); copia ordonanței procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Cristina Carajeleascov din 19.11.2024, prin care a fost dispusă efectuarea în cadrul cauzei penale nr.2023970322 a măsurii speciale de investigații - identificarea abonatului sau a utilizatorului unei

rețele de comunicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA ”Moldtelecom” cu indicarea datelor de identificare ale abonatului sau ale utilizatorului unei rețele de comunicații electronice, adresa de internet protocol, adresele fizice de prestare a serviciului fix, a utilizatorilor cartelelor SIM unice (17526 numere) fixate pe un CD de tip DVD-R având pe el inscripția ”Anexa 1 Moldtelecom” (f.d.27-29); copia ordonanței procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Cristina Carajeleascov din 11.12.2024, privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații, prin care au fost apreciate ca fiind pertinente pentru cauza penală nr. 2023970322, rezultatele măsurii speciale de investigații - identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA ”Moldtelecom” privind aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” și/sau ”ПСБ”, a utilizatorilor cartelelor SIM unice (17526 numere) (f.d.30-32); copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025, și a mandatului judecătoresc nr.13-2239/2025 din aceeași dată, prin care a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 (f.d.33-34); copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025, și a mandatului judecătoresc nr.13-2238/2025 din aceeași dată, prin care a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 (f.d.35-35); copia procesului-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații ”colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice” din 06.11.2024 (f.d.36); copia ordonanței procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Cristina Carajeleascov din 22.10.2024, prin care a fost dispusă efectuarea în cadrul cauzei penale nr.2023970322 a măsurii speciale de investigații - colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice SA ”Moldtelecom”, privind aplicația mobilă cu identificatorul PSB și/sau ”ПСБ” (Federația Rusă) ce aparține B.C. ”Promsveazibank” din Federația Rusă, pentru perioada de timp 01.01.2024- până la momentul executării (f.d.37-40); copia ordonanței procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Cristina Carajeleascov din 08.11.2024, prin care au fost apreciate ca fiind pertinente pentru cauza penală nr.2023970322, rezultatele măsurii speciale de investigații – colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice (f.d.41-43); copia încheierii judecătorului de instrucție și a mandatului judecătoresc nr.13-7921/24 din 22.10.2024, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin care a fost autorizată efectuarea măsurii speciale de investigație - colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice - SA ”Moldtelecom” privind aplicația mobilă cu identificatorul PSB și/sau ПСБ (Federația Rusă) ce aparține B.C. ”Promsveazibank”, pentru perioada 01.01.2024-22.10.2024 (f.d.44-48); copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.13-2236/25 din 1 aprilie 2025 și a mandatului judecătoresc din aceeași dată, prin care a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 (f.d.49-53); procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Surucean Zinaida, din 22.04.2025, potrivit căruia ultima a declarat că telefonul cu nr.***** îi aparține ei personal, dar este înregistrat pe numele soțului său, care la moment se află la muncă peste hotarele Republicii Moldova, de asemenea a negat că ar fi afiliată vreunui partid politic, că ar fi transmis datele sale personale, inclusiv datele bancare cuiva, și de asemenea a negat că ar fi primit vreodată mijloace bănești (f.d.54-55); procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 390180 din 22.04.2025, încheiat în privința lui Surucean Zinaida, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, prin care numita a fost sancționată cu amendă în mărime de 500 u.c. (f.d.56); decizia din 02.05.2025 despre rezultatele controlului petiției (informației), emisă de agentul constatator

Savin Rodion, prin care a dispus întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție pe semnele contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

În contextul în care, în sarcina petiționarei SURUCEAN Zinaida a fost reținută comiterea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, instanța relevă că această normă incriminează fapta prejudiciabilă de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.

Potrivit doctrinei juridice, coruperea electorală pasivă se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Obiectul juridic al contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional, reprezintă relațiile sociale care asigură desfășurarea corectă, liberă și democratică a alegerilor, integritatea procesului electoral și libertatea de exprimare a voinței alegătorului.

În cauză, SURUCEAN Zinaida, fiind persoana care are dreptul de vot (cetățean al Republicii Moldova cu drept electoral), și care are capacitate de exercițiu, este *subiectul al contravenției* de corupere electorală pasivă.

Latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional, se manifestă prin una *sau* cumulul de acțiuni de pretindere, primire sau acceptare a unor avantaje materiale. Unde, pretinderea este solicitarea *expresă sau tacită* a bunurilor/avantajelor; acceptarea – constituie consimțământul de a primi ceva (fie explicit, *fie prin comportament pasiv*); iar primirea este încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

Pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului.

Prin urmare, indiferent de faptul dacă au fost sau nu ridicate *(primite)* mijloacele bănești de către SURUCEAN Zinaida, latura obiectivă a contravenției prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional a fost realizată prin *pretindere și acceptare* a bunurilor ce nu i se cuvin.

De asemenea, instanța reține că actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicații mobile (PSB), a cărei descărcare și utilizare presupun accesarea telefonului personal al petiționarei, *fapt ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia*, prin oferirea datelor sale personale, a numărului de telefon.

Sub aspectul laturii subiective, forma de vinovăție este intenție directă.

Potrivit pct.310 din Decizia Curții Constituționale nr.1 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul Contravențional din 21.01.2025, Curtea menționează că, articolul 47[1] alin.(1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, *contravenția nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.* Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție.

Argumentele reprezentantului petiționarului privind lipsa elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional și că nu a fost demonstrată vinovăția acestuia, instanța le apreciază ca fiind declarative, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului, iar

pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art.47[1] Cod contravențional, în speță contravenția consumându-se în momentul pretinderii și acceptării mijloacelor bănești prin aplicația PSB la numărul său de telefon ***** ***(14 SMS-uri, f.d.18)***, fapt prin care SURUCEAN Zinaida a comis contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional.

De asemenea, careva înscrisuri, extrase precum că nu ar fi primit SMS și că nu ar fi acceptat promisiunea pentru a primi mijloace bănești - petiționarul nu a prezentat, inclusiv nu a explicat cum operatorul de telefonie mobilă a identificat numărul său ca unul din cele ce au primit mesaje prin aplicația data, odată ce susține că nu a avut aplicația instalată în telefon.

Tot în contextul materialului probatoriu, instanța reține că în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanțelor motivate ale procurorului și a încheierilor emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, au fost autorizate măsuri speciale de investigație în temeiul cărora a fost colectată informație de la furnizorul de comunicații electronice SA ”Moldtelecom”, SA ”Orange Moldova” și SA ”Moldcell” privind conexiunile cu aplicația mobilă ”PSB”.

Aceste măsuri speciale de investigații, desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor art.138[4] Cod procedură penală, au relevat o asociere directă între numărul SIM identificat ca fiind înregistrat pe numele petiționarei SURUCEAN Zinaida și mesajele recepționate de la aplicația mobilă ”PSB”.

Prin urmare, constatarea tehnică nu poate fi trecută cu vederea, întrucât indică o interacțiune efectivă - fie voluntară, fie prin intermediere - între telefonul mobil asociat contestatarului și infrastructura digitală a instituției bancare ruse.

Totodată, în lipsa unor explicații rezonabile de utilizare a telefonului contravenientului de către o terță persoană, transferul din partea rudelor, instalări accidentale, instanța nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau erori tehnice, cu atât mai mult cu cât petiționarul nu a invocat niciun temei concret susceptibil de a explica natura acestor interacțiuni/ conexiuni.

Concluzionând aspectele relevate mai sus, instanţa de judecată reţine că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate de instanţă, iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

Cu privire la criticile privind neindicarea exactă a timpului și locului comiterii faptei, instanţa constată că agentul constatator a reținut perioada în care fapta s-a consumat fapta prejudiciabilă – perioada electorală 2024 - ceea ce este admisibil în cazul contravențiilor de tip continuă. De asemenea, locul comiterii faptei a fost indicat: s.*****, r-nul *****. Aceste elemente sunt suficiente pentru individualizarea faptei imputate.

Aici urmând a se statua că, potrivit art. 3 alin. (6) din Codul contravențional, timpul săvârșirii contravenției este considerat timpul săvârșirii acțiunii ilicite, iar în cazul inacțiunii, timpul în care trebuia să se desfășoare acțiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor, astfel încât data comiterii poate consta într-o perioadă de timp, precum în speță, în care pentru realizarea faptei prejudiciabile, se admit mai multe acțiuni identice în această perioadă, contravenția fiind consumată odată cu ultima acțiune realizată.

Așadar, de către agentul constatator a fost stabilită exact comiterea faptei prejudiciabile și a notificat-o acuzatului la acel moment într-un mod clar și previzibil, încât ultimul a putut percepe caracterul acțiunilor imputat.

În adiție, instanța de judecată mai notează că, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei

şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că, orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Potrivit Constituţiei Republicii Moldova, art. 2 alin.(1), Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie.

Art. 38 din Constituție arată că, Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat. Cetăţenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniţi până în ziua alegerilor inclusiv, excepţie făcând cei puşi sub interdicţie în modul stabilit de lege. Dreptul de a fi aleşi le este garantat cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condiţiile legii.

Din sinteza prevederilor art.art.3-8 din Codul electoral se deduc *principiile participării la alegeri,* după cum urmează*:* -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

La fel, instanţa de judecată menţionează, că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, supremaţia legii şi un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfăşurarea şi totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate, care nu au fost răsturnate în cazul de față, iar în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar petiționarei i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal, însă nu a reușit să răstoarne aceste prezumții de care se bucură decizia contestată, denotă comiterea certă şi cu vinovăţie a faptei contravenţiei de către făptuitoarea/petiționara SURUCEAN Zinaida.

În succedere, instanța remarcă că, potrivit art. 32 alin.(1) Cod contravențional, Sancţiunea contravenţională este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvîrşit o contravenţie.

Conform art. 41 alin.(2) Cod contravențional, Faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod.

În speță, agentul constatator a aplicat o sancțiune echitabilă și proporțională contravenientului/ petiționarei SURUCEAN Zinaida, stabilindu-i o amendă în limita minimă a sancțiunii prevăzute de art.47[1] Cod contravențional.

În circumstanţele enunţate instanţa de judecată conchide că, în cadrul judecării cauzei s-a confirmat netemeinicia contestaţiei depuse de SURUCEAN Zinaida, fapt care va determina adoptarea unei soluții de respingere a acesteia.

În conformitate cu prevederile art. art. 448, 457-458, art. 460, art. 462 Cod contravențional, instanța de judecată -

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge contestația depusă de petiționara SURUCEAN Zinaida, născută la *****, IDNP: *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 390180 din 22.04.2025, şi a deciziei de sancționare din aceeași dată, prin care SURUCEAN Zinaida a fost supusă răspunderii contravenționale conform art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional - **ca fiind neîntemeiată.**

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecător /semnat/ Alina Arapu-Buțco

Copia veridică
Judecător Alina Arapu-Buțco